

Муниципальное автономное общеобразовательное учреждение
«Бурятская гимназия №29» г. Улан-Удэ

«РАССМОТРЕНО» на «СОГЛАСОВАНО»
заседании МО учителей Заместитель директора
бурятского языка школы по УВР
Руководитель МО Цыремпилова Б.Ц.
Шулунова Э.А. *Шулунова Э.А.*
Протокол №4 от Приказ №48/3
«25» 05 2022 «30» 05 2022

«УТВЕРЖДЕНО»
Директор БГ №29
Дониров Б.А.
Приказ № 24/3 от
«30» 05 2022

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

по бурятскому языку

для 1 класса

на 2022-2023 учебный год

Разработала: Цыренова Лхама Санжимитуповна

Улан-Удэ

2022

Тайлбари бэшэг

Рабочая программа по бурятскому языку составлена на основе:

- 1) Федерального государственного образовательного стандарта начального общего образования (приказ Министерства образования и науки РФ № 17785 от 6 октября 2009 г.);
- 2) Положения о рабочей программе по предмету;
- 3) Примерной программы по бурятскому языку для 1-4 классов национальной школы под редакцией Д.Д. Ошорова;
- 4) Узэглэл. 2 хуби. 1 класс. / Очирова Е.Б., Очирова В.Н., Доржиева Л.Д., Аюшиева С.И. – Улаан-Удэ : «Бэлиг» хэблэл, 2012. Мушэхэн. 1 класс. / Очирова Е.Б., Очирова В.Н., Доржиева Л.Д., Аюшиева С.И. – Улаан-Удэ : «Бэлиг» хэблэл, 2012.
- 5) Учебного плана МАОУ «Бурятская гимназия № 29 г.Улан-Удэ» на 2020-2021 учебный год.

Грамотада хургалгын шухала зорилгонууд:

- Ухибуудые уншуулжа, бэшуулжэ хургаха, турэл хэлэн ба буряад литература тухай туруушын мэдэсэнүүдые угэхэ.
- Ухибуудэй ухаан бодол хүгжөөн баяжуулха.
- хурагшадай бэшэгэй болон аман хэлэлгэ эдэбхитэй болгохо.
- Үхибүүдэй ухаан бодол болон ойлголгын эдэбхи хүгжөөхэдөө, үхибүүдые хуралсалдань анхаралтайгаар хандуулжа хургаха.
- Метапредметнэ шэглэлтэй шадабаринуудые буридхэхэ

Буряад хэлэ үзэлгын удха

Болзоонуудта иимэ эрилтэнүүд хараалагдана: хургуулинууд мүнөө үеын оньһон хэрэгсэлнүүдтэй, Интернеттэй холбоотой, тиихэдэ тусхайгаар зохёогдоһон, бүтээгдэһэн арга боломжонуудтай, материална тэдхэмжэтэй, тиин шэнэ технологинуудые хэрэглэн үхибүүдые хургаха аргатай, тэрэ технологинуудаар хүдэлжэ шадаха багшанартай байха.

Удхада иимэ эрилтэнүүд табигдана: хургуули бүхэн өөрын тусхай программатай (Основная образовательная программа) байха ёһотой. Хуушан стандарт соо үхибүүдэй ганса мэдэсэ, шадабари, дадалда эрилтэнүүд табигдаһан байгаа һаань, харин шэнэ стандарт соо эрилтэнүүд юрэнхылэгдэһэн удхатай болоо. Түрүүшын һуурида үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (личностные результаты) гээшэ гараба. Тиимэһээ багша үхибүүн бүхэниие өөртэнь өөрын ажабайдал эмхидхүүлжэ, хэрэгтэй хадань хубилган эрхилүүлжэ хургаха болоно.

Шэнэ стандарт соо метапредметнэ дүнгүүдтэ ехэ анхарал табигдана. Тэрэнь (универсальные учебные действия) (УУД) гэжэ ойлгосотой тааруу:

1. Бээ гуримшуулаад ябаха шадабари (регулятивные УУД): багшатаяа хамта хэшээлэйнгээ зорилго табижа хураха юу хэхэ гээшэбиб гэжэ уридшалан хэлэхэ; өөрынгөө, нүхэдэйнгөө ажал багшатаяа сугтаа урид зохёогдоһон тусхай критеринүүдээр шалгаха;
2. Оршон тойрониие шудалха шадабари (познавательные УУД): номоор хүдэлхэ (номой гаршагай, тусгаар тэмдэгүүдэй үүргэ ойлгохо), зураг хаража гү, али текст уншажа, асуудалнуудта харюу олохо, багшатаяа болон нүхэдтээ хамта дүн гаргаха, үгөөр хэлэгдэһэн ойлгосо схемэ, модель болгохо, тиин һөөргэнь модель соо харуулаатай ойлгосо үгөөр хэлэхэ, текстын удха дамжуулха.
3. Харилсаха шадабари (коммуникативные УУД):
Уран гоёор уншаха, хөөрэхэ;
• Хажуудахи хүнүүдээ шагнаха, тэдэнэй хэлэһэниие ойлгохо;

- Классайнгаа үхибүүдтэй, багшатаа яагаад ажалаа эмхидхэхэ, ямар журамуудыг сахиха тухайгаа хэлсэхэ;

- Хоёр хоёроороо, бүлэг бүлэгээр хүдэлхэ.

4. Эхин хургуулида үхибүүн бүхэн өөрынгөө хуралсал эмхидхэхэ, хинан шалгаха, сэгнэжэ шадаха, тийхэдэ ямаршье мэдээсэлэй удха ойлгожо абаад, өөрын болгохо, тэрээн сооһоо тус ушарай зорилгоор өөртөө шэнэ юумэ илган абаха, анализ, синтез хэхэ, адлидхаха, илгаруулха, ойлгосонуудыг бүридхэхэ, дун гаргаха, мэдээсэлнүүдыг нэгэ түхэлһөө нүгөө түхэлдэ оруулжа шадаха гэхэ мэтэ – иимэ шадабаринуудтай болохо ёһотой.

Тэрээнһээ гадна предметнэ дүнгүүд гээд байха. Тэрэ дүнгүүд предмет бүхэнэй гол эрилтэнүүдтэй тааруу байханаа гадна, багшын ажалай программа соо харуулаатай байдаг, тийхэдэ багша бүхэн өөрынгөө талаһаа стандартна, стандартһаа үлүүлһэн гэхэ мэтэ дүнгүүдыг харуулха аргатай, тэдэнэ хүгжөөхын ажал яажа эмхидхэхэ гээшэбиб гэжэ өөрөө харуулха болоно.

Үхибүүдыг эрдэм номдо хургаха, тэдэниг хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ буряад хэлэн айхабтар шухала үүргэ дүүргэдэг бшуу. Юундэб гэхэдэ, үхибүүд анха түрүүн хэлэндэ ороходоо, эхэ эсэгынгээ, аха эгэшингээ хэлэжэ, заажа үгэһэн хэлэн дээрэ ухаагаа гүйлгэжэ, алибаа юумэн тухай зүбөөр, хүсэд найнаар ойлгожо, хэлэжэ хурадагынь мэдээжэ. Энэ хадаа тэдэнэй ухаан бодолой хүгжэлтын эхин үе гэжэ тоологдоно.

Мүнөөнэй үхибүүд хургуулидаа ерэхэдэ, олон юумэ мэдэһэн, үзэһэн, дуулаһан байдаг. Энэмнай булганда ойлгосотой: айл бүхэн телевизортай, компьютертай, Интернеттэй холбоотой. Иимэ үе сагта үхибүүдэй ухаан бодол үдэр бүри хүгжэнэ, баяжана.

Место учебного предмета в учебном плане

Хуралсалай түсэбэй ёһоор 1-дэхи класста буряад хэлэ шудалан үзэлгэдэ 3 саг, уран зохёолдо 2 саг үгтэнэ.

Жэл соо 99 саг болоно: «Үзэглэл» (Грамотада, бэшэлгэдэ хургалга), уран зохёол 68 саг.

Ценностные ориентиры содержания предмета

Буряад хэлэн хургуулида гол шухала предметүүдэнь нэгэн болоно.

Юундэб гэхэдэ:

1) хургуулида хурагшадые арадай ниитын байдалда аргагүй ехэ үүргэ дүүргэдэг хэлэндэ (аман болон бэшэмэл хэлэндэ) хургана;

2) хурагшад өөрынгөө түрэлхи хэлэн дээрэ арадайнгаа ниитын байдалтай, ажахытай, байгаалитай танилсана гээшэ. Түрэлхи хэлэн хурагшадтай бэшэ предметүүдыг үзэхэдэнь үндэһэн хууриг боложо үгэнэ. Тиймэһээ түрэлхи хэлээ найн мэдэһэн хурагша ород, хари хэлэнүүдыг бэлээр, гүнзэгыгөөр ойлгодог, шудалдаг гээшэ;

3) түрэлхи хэлэ үзэхэдөө хурагшадтай ухаан бодол хүгжэдэг. Түрэлхи хэлэнэйнгээ фонетикэ, грамматика, орфографи (бэшэмэл хэлэн), орфоэпи (аман хэлэн), лексикэ, стилистикэ (үгын найруулга) үзэхэдөө хурагшад ухаан бодолоороо бодожо, логическа тобшололнуудыг хэнэ. Өөрынгөө түрэлхи хэлэнэй онсо илгаануудыг бэшэ хэлэнүүдтэй (илангаяа ород хэлэтэй) сасуулна, онсо илгаануудыг илгаруулна. Иигэжэ хурагшадтай ухаан бодол саашадаа хүгжэнэ гээшэ;

4) түрэлхи хэлэн хурагшадта хүмүүжүүлхэ гол зэмсэгын болоно; тэдэнэр өөрынгөө түрэлхи хэлэн дээрэ буряад арадайнгаа түүхэ, уг гарбал, соёл, ёһо заншалнуудтай танилсажа, дуратай болоно, сэгнэжэ хурана. Энэ хэрэгтэ аргагүй ехэ үүргэ түрэлхи хэлэн дүүргэнэ гээшэ.

Планируемые результаты освоения предмета

Өөрын хүгжэлтийн дүнгүүд (личностнэ):

- эрдэм хуралсалда хайн хандасатай болохо;
- түрэлхи хэлэ үзэхэ һонирхол бүрилдэхэ;
- хуралсалай ном соо дурадхаһан шэнжэлхы ажалда һонирхол бүрилдэхэ;
- амжалта туйлаха шалтагаануудые мэдэрхэ;
- хүнэй сэдхэлэй болон бодолнуудайнь юртэмсэ ойлгохо, бодомжолхо;
- хүнэй үйлэ хэрэгтэ өөрын сэгнэлтэ үгэхэ шадабаритай болохо;
- түрэл арадтаа, түрэлхи хэлэндээ унтаршагүй дурлал түрэхэ.
- нигүүлэхы хайхан сэдхэл хүмүүжүүлэгдэхэ;

Регулятивна дүнгүүд:

- хуралсалай зорилго шийдхэхэ аргуудые мэдэрхэ;
- табиһан зорилгодоо тааруулан, ажал ябуулгаяа түсэблэхэ хөөрэлдөөндэ хабаадалсаха;
- текстүүдтэй хүдэлхэ үгтэһэн тусхайта тэмдэгүүдые ойлгохо;
- багшын хүтэлбэри доро хуралсалайнгаа үйлэ ябаса хинаха;
- даабари дүүргэхэдээ, эдэбхи гаргаха;
- өөрынгөө шадабари, мэдэсэ зүбөөр сэгнэхэ.
- бэеэ даанги ажал эмхидхэхэ

Познавательна дүнгүүд:

- аман ба бэшэмэл мэдээсэл хэхэ;
- хуралсалай зорилго шийдхэхэ элдэб аргуудые мэдэрхэ;
- үзэжэ байһан зүйлнүүдээ шухала ба юрын шэнжээр анализлаха;
- өөрынгөө тэмдэглэһэн шэнжэнүүдээр юумэ шэнжэлхэ, зэргэсүүлхэ, бүлэглэн хубаарилха (классифицировать);
- тобшолон гаргаха аргуудые мэдэхэ;
- үзэжэ байһан үзэгдэлнүүдэй ушар шалтагаанай холбоо мэдэхэ;
- текст соо хэрэгтэй мэдээсэлээ олохо;
- үзэжэ байһан материалаа өөрынгөө дүршэлтэй зэргэсүүлхэ;
- текст дотор табиһан асуудалда харюу олохо;
- уран үгын удхыень тайлбарилха;
- харша болон дүтэрхы удхатай үгэнүүдые олохо;
- танигдаагүй үгэнүүдэй удхыень текст соо тухайлха.

Коммуникативна дүнгүүд:

- бүлэгэй ажалда һонирхол үзүүлхэ;
- зүбөөр асуудал табиха;
- бүлэгэй ажалда нэгэ ханал зүбшэн хэлсэхэ;
- хэлэлгын уран аргуудые (голос, темп, мимика, жест, движение) хэрэглэн хүнтэй харилсаха;
- хүнэй ханамжа зүбөөр ойлгохо, тэрээндэ хүндэтэйгөөр хандаха;
- хамтын ажал анхарха, өөрынгөө ханамжа оруулха;
- нравственна ойлгосонуудые (хани барисаан, түрэл гарал, гэр бүлэ, үетэн нүхэд) мэдэрхэ;
- хамтын ажалай дүн сэгнэхэ.

Багша хурагшадаа литературна хэлэнэйнгээ гол түлэб фонетическэ болон синтаксическа онсо илгаануудые ехэнхидээ ойлгуулха ёһотой. Энэ ойлгоһон мэдэсэнүүдые нь бодото байдал дээрэ хурагшадтаа хэрэглүүлжэ хургаха, зүбөөр, уран гоёор, найруулан уншуулжа, аман хэлээр хэрэглэгдэһэн гү, али бэшэгдэһэн юумээр удхын, логическа талаһаа зүбөөр зохёогдоһон бэе бээтэйгээ холбоотой, бэе бөөһөө дулдыдаһан юрын мэдүүлэлнүүдые зохёолгожо, хэлүүлжэ, бэшүүлжэ хургаха; орфографическа болон сэглэлтын гол түлэб дүримүүдые ойлгуулаад, зүбөөр, алдуугүйгөөр хурагшадые бэшүүлжэ хургаха; үгэнүүдые болон тэдэнэй дүрсэнүүдые аман хэлэндээ литературнаар үгүүлжэ хургаха; хурагшадайнгаа нютаг хэлэнүүдэй алдуунуудые

уридшалан мэдэжэ абаад, бодото дээрэнэ захиа. Эхин хургуулийн багшанар иимэрхүү зорилгонууды бээлүүлхээ оролдохо болоно.

Содержание программы

1. Бэлэдхэлэй үе

Энэ үеын гол зорилго – ухибуудэй хэлэлгэ хугжөөлгэ, тэдэниие шагнуулжа, илгаруулжа, сасуулжа, хэлуулжэ хургаха. Хэшээлнуудтэ угэ, үе, абьян, аялган ба хашалган абьянууд, мэдүүлэл гэхэн ойлгосонууд угтэнэ. Юумэн ба тэрэниие нэрлэхэн угэ гэхэн ойлгосонууды илгаруулжа харуулха. Туруушын схемэ эндэ харуулагдана. Тон иимээр лэ абьянууд сооһоо хүнэй хэлэлгын абьян илгагдана, баһал модельтэй болохо. Ухибууд угэнууды нэрлэнэ, удхыень ажаглана.

Угэнууд ондо ондоо юумэ нэрлэдэг гэжэ ойлгуулха: юумэ, юумэнэй шанар, юумэнэй үйлэ. Модель соо ухибууд тэрэ илгарал харуулна. Энээнһээ хойшо абьянуудай тэмдэгууд модель гээд нэрлэгдэхэ, зүгөөр бусад ондоо схемэнууд байха. Схемэ зуража нурана, схемээр нурагшад хөөрэнэ. Угэнуудэй хоорондохи холбоо. Угэнууд хоорондоо холбоотой гэжэ ойлгуулха. Буряд хэлэндэ гол түлэб юумэ нэрлэхэн угэнууд үйлэ нэрлэхэн угэнуудтэй холбоотой. Тиихэдэ шанар нэрлэхэн угэнуудтэй холбоотой. Зүгөөр үйлэ болон шанар нэрлэхэн угэнууд холбоогуй.

Мэдүүлэл гэжэ ойлгосотой танилсуулха. Схемэ табюулха, угтэхэн схемээр ухибууд мэдүүлэл зохоохо, багша хоороо эмхидхэхэ.

Абьянууд. Угэ абьянуудһаа буридэдэг. Абьянууды илгаруулха, нэрлуулхэ, угуулхэ.

Үе гэжэ ойлгосотой болгохо. Угэнууды уенуудтэ хубаалгаха.

2. Үзэглэлэй үе

Аялган ба хашалган абьянууд, тэдэниие тэмдэглэхэн үзэгууд. Тургэн ба удаан аялганууд. Дифтонгнууд. Эрэ, эмэ, эрсэ аялганууд. Хашалган абьян ба үзэгууд. Хатуу ба зөөлэн хашалганууд. Хонгео ба будэхи хашалганууд. Зөөлэн ба хатуу тэмдэгууд.

Үзэглэлэй уедэ багша уншуулжа, бэшуулжэ хургана, хэлэлгэ хугжөөнэ, уншаха дуратай болгоно.

Үзэгууд аялганай тааралдалай заршам баримталан үзэгдэнэ. Эгээ туруун эрэ аялган абьянууд болон үзэгууд үзэгдэнэ. Уншуулжа хургахадаа аялганай тааралдалай заршам баримталха: аялган үзэг хараха, уншаха. Уенуудэе холбон үе болгоно.

Үенуудэй янзанууды харуулха.

Буряд грамотада хургалгын уедэ хэлэнэй талаар ухибууд гансашье уншажа, бэшэжэ нурана бэшэ, тиихэ зуураа буряд хэлэнэй фонетикын, лексикын, морфологиин, синтаксисэй, орфографии болон пунктуациин үзэгдэлнууды, асуудалнууды үзэнэ.

Требования к уровню подготовки учащихся

Нэгэдэхи классай нурагшад нуралсалай жэлэй эсэстэ иимэ мэдэсэ ба дүй дүршэлтэй болоһон байха ёһотой:

Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (личностные результаты) – өөрын ба хүнүүдэй ажабайдалда түрэл хэлэн ямар үүргэтэйб гэжэ ойлгоно (хэлэнэй аргаар хажуудахи хүнтээ харилсанаб, бэшэмэл текстын удха үзэнэб гэжэ ойлгоно).

Бээ гуримшуулаад ябаха шадабари (регулятивные УУД):

- Багшатаяа хамта хэшээлэйнгээ зорилго табиха;
- Хэшээлдээ юу хэһэнэ хойно хойноһоонь тоолохо;
- Юу хэхэ гээшэбиб гэжэ уридшалан хэлэхэ (прогнозировать);
- Өөрынгөө, нүхэдэйнгөө ажал багшатаяа сугтаа урид зохёогдоһон тусхай критеринүүдээр шалгаха;
- Багшын үгэһэн түсэбөөр, алгоритмаар хүдэлжэ шадаха.

Оршон тойрониё шудалха шадабари (познавательные УУД):

- Номоор хүдэлхэ (номой гаршагай, тусгаар тэмдэгдэй үүргэ ойлгохо);
- Зураг хаража гү, али текст уншажа, асуудалнуудта харюу олохо;
- Багшатаяа болон нүхэдтгээ хамта дүн гаргаха;
- Үгөөр хэлэгдэһэн ойлгосо схемэ, таблица, модель болгохо, тиин һөөргэнь модель соо харуулаатай ойлгосо үгөөр хэлэхэ;
- Текстын удха дамжуулха.

Харилсаха шадабари (коммуникативные УУД):

- - Нургуулидаа болон класс соо үхибүүдээр, ехэ хүнүүдээр хөөрэлдэхэдөө, хэлэлгын журам баримталха;
- - Багшанарай болон хамта нураһан үхибүүдэй хандалгада харюусаха;
- Өөрынг һанаа бодол аман хэлэлгээр, тиихэдэ багахан текст зохёожо, бэшэгэй хэлэлгээр харуулха;
- Хажуудахи хүнүүдээ шагнаха, тэдэнэй хэлэһэниё ойлгохо;
- Уран гоёор уншаха, хөөрэхэ;
- Классайнгаа үхибүүдтэй, багшатаяа яагаад ажалаа эмхидхэхэ, ямар журамуудыё сахиха тухайгаа хэлсэхэ;
- Хоёр хоёроороо, бүлэг бүлэгөөр хүдэлхэ, тиихэдээ олон ондоо «тушаал» бэе дээрээ абаха: ударидагшын, даабари дүүргэгшын, бэшээшын г.м.

Жэлэй дүүрэхэдэ нурагша юу мэдэхэ, шадаха ёһотойб (предметнэ дүнгүүд)

- Уран зохёолнуудай элдэб үнгын жанруудыё мэдэхэ;
- Мэдүүлэлэй тэмдэг (удха ба интонационно дүүргэлгэ);
- Мэдүүлэлнүүдыё зүб бэшэлгэ: мэдүүлэлэй эхиндэ ехэ үзэг, мэдүүлэлэй хойно (точко, асууһан тэмдэг, шангадхаһан тэмдэг);
- Буряад хэлэнэй абьян ба үзэгүүд, тэдэнэй гол илгарал (абьянуудыё шагнанабди ба хэлэнэбди, үзэгүүдыё харанабди ба бэшэнэбди);
- Аялган ба хашалган абьянуудай тэмдэг;
- Хатуу ба зөөлэн, хонгёо ба бүдэхи хашалган абьянуудай тэмдэг;
- Алфавидай 36 үзэгүүдыё хайн мэдэхэ.
- Үгүүлэлэй илгарал хоолойгоороо зүб харуулха;

- Нуралсалай болон нуралсалай бэшэ номууды хэрэглэхэ;
- Хэблэмэл ба бэшэмэл текстнүүдхээ үгэнүүд ба мэдүүлэлнүүды буулгажа абаха, ехэ ба бага үгэнүүдэй холболто зүб бэшэхэ;
- Багшын хэлэжэ үгэхэдэ зүб бэшэхэ (текст соо 20 үгэһөө доошоо) ;
- Үгэнүүды хэлэхэдэ, тэдэнэй модель табиха. Хэлэжэ үгэхэдэ мэдүүлэлэй схемэ табиха. Өөһэдөө мэдүүлэл ханаха;
- Хэлэһэн абяанууды шэхээрээ илгаха;
- Аялган ба хашалган абяанууды илгаха, зөөлэн ба хатуу, хонгёо ба бүдэхи абяанууды илгаха;
- Үгэнүүды үенүүдтэ хубааха;
- Үгэнүүды шэнэ муртэ зүб таһалха. Мэдүүлэл хаана эхилнэб, хана дууһанаб гэжэ мэдэхэ. Мэдүүлэл ехэ үзэгөөр эхилхэ, мэдүүлэлэй хойно табиха тэмдэгүүды (. ? !) зүбөөр хэрэглэхэ.

Система оценки достижения планируемых результатов.

Критерии оценивания

Нурагшадай аман харюу сэгнэхэдэ:

- ойлгожо абаһан юмэн тухай найруулан хэлэһэн харюу удхаараа зүб мэдэрэлтэй;
- харюу хүсэд дүүрэн;
- найруулгын удаа дараае, үгэ хэлэнэйн литературна байһаниие анхаралда абаха еһотой.

«5» сэгнэлтэ хэрбээ нурагшын:

- грамматикын дүрим найнаар ойлгожо абаһанаа харуулангаа, тэрэнэ жэшээнүүдээр баталжа шададаг;
- үгын ба мэдүүлэлэй шүүлбэри зүбөөр өөрөө хэжэ шададаг, текст сооһоо үзэһэн грамматическа дүримөөр бэшэгдэһэн үгы оложо шададаг;
- багшын табихан бухы асуудалда хүсэд дүүрэн харюусадаг, хэлэлгэ соогоо нэгэшье алдуу гаргадаггүй байхадань табиха.

«4» сэгнэлтэ хэрбээ нурагшын:

- нэгэн-хоер алдуу гаргаһан аад, тэдэнэ өөрөө гү, али багшын туһаламжаар заһадаг;
- текстээр хүдэлхэдөө гү, али мэдүүлэлэй шүүлбэри хэхэдэ багшаг алдуу гаргаһан аад, багшын туһаламжаар тэдэнэ бэлэхэнээр заһадаг;
- хэлэлгэдэ ганса нэгэн алдуу гаргадаг байхадань табиха.

«3» сэгнэлтэ хэрбээ нурагшын:

- багшын асуудалда муугаар харюусадаг;
- текстээр хүдэлхэдөө, ганса нэгэн алдуу гаргаад, тэрэнэ багшын нэмэлтэ асуудал нурахада заһадаг;
- дүрим өөрөө жэшээгээр баримталхадаа ядалдажа, гансал багшынгаа туһаламжаар тэдэнэ дүүргэдэг;
- удаа дараань эмдэжэ, хэлэлгэдэ хэдэн алдуу гаргаһан байхадань табиха.

«2» сэгнэлтэ хэрбээ нурагшын:

- узэжэ гараһан материалаингаа ехэнхи гү, али тон шухала хубиинь хадуужа абаагүй;
- харюусахадаа ба текстээр хүдэлхэдөө, олон алдуу гаргаад, тэдэнэ багшын туһаламжаар заһажа шададаггүй байхадань табиха.

Нурагшадай бэиэлгээр дадал сэгнэлгэ

Нурагшадай мэдэсэ, шадабари, дадал сэгнэхэдээ, тэдэнэй хэшээл бүри дүүргэдэг упражнени, шалгалтын хүдэлмэрийн дүн хараада абтаха болоно.

Дүн гаргалгын шалгалтын хүдэлмэридэ диктант, найруулга (изложени), зохеолго (сочинени), грамматическа шүүлбэри ороно.

3-4 классуудта шалгалтын хүдэлмэри 30-35 минута соо дүүргэхээр хараалагдана.

Диктант хадаа холбоо текстһээ, мүн ондо ондоо мэдүүлэлнүүдһээшье бүридэһэн байжа болохо. Словарна диктант гансал хургаха хүдэлмэри болгон, үзэжэ байһан бэшэгэй дүримэй темэ бүхэндэ тааруулжа үгтэхэ.

Словарна диктант (4-хи класста – 10-12 үгэ) шалгахадаа, сэгнэлтын иимэ эрилтэ баримталха:

«5» сэгнэлтэ – нэгэшье орфографическа алдуугүй;

«4» сэгнэлтэ – 1 орфографическа алдуу, 1 шаһабари;

«3» сэгнэлтэ – 2 орфографическа алдуу;

«2» сэгнэлтэ – 3-5 орфографическа алдуу.

4-хи класста диктантын текстһын хэмжээ иимэ байха еһотой: 1 четвертидэ 50-55 үгэ, 2 четвертидэ 55-60 үгэ, 3 четвертидэ 60-65 үгэ, жэлэй һүүлдэ 65-70 үгэ.

Юрын шалгалтын диктант шалгахадаа, баримталха сэглэлтын эрилтэ

«5» сэгнэлтэ:

- нэгэшье орфографическа алдуугүй байһанай;
- үзэг зүбөөр, сэбэрээр бэшэһэнэй түлөө табиха.

«4» сэгнэлтэ:

- 2-3- хаа үлүү бэшэ орфографическа алдуу гаргаһанай;
- ондо ондоо орфограммуудтай үгэдэ 2-3 шаһабари хэһэнэй;
- үзэг һарьюугаар, һаланаар бэшэһэнэй түлөө табиха.

«3» сэгнэлтэ:

- 4-5 орфографическа алдуутай байхадань;
- ондо ондоо орфограммуудтай үгэдэ 3-хаа дээшэ шаһабари хэһэнэй;
- олон үзэг хазагайруулжа байгаад, һалан муухайгаар бэшэһэнэй түлөө табиха.

«2» сэгнэлтэ: 6-хаа дээшэ орфографическа алдуутай диктантын түлөө табиха.

Грамматическа шүүлбэри хэхэ даабаритай шалгалтын хүдэлмэри сэгнэхэдээ, иимэ эрилтэнүүдые баримталха:

- «5» сэгнэлтэ нурагшын тодорхойлолго, дүрим һайнаар ойлгожо абаһанайнь, хүдэлмэри дүүргэхэ үедөө ойлгоһоноо бээ даагаад хэрэглэжэ, Өөрынгөө жэшээ үгэхэ шадабаритай болоһоной ба бүхы даабари алдуугүйгөөр дүүргэһэнэй түлөө;
- «4» сэгнэлтэ нурагшын тодорхойлолгодо, дүрим ойлгожо абаһанаа харуулжа шадаха, грамматическа шүүлбэри хэхэдээ 1-2 алдуу гаргаашье хаа, ойлгоһоноо хэрэглэжэ, Өөрынгөө жэшээгээр баримталха шадабаритай байхадань;
- «3» сэгнэлтэ нурагшын үзэһэн материалаа ойлгожо абаһанаа гол түлэб харуулжа шадаха, 3-4-һөө дээшэ бэшэ алдуу гаргаашье хаа гү, али даабариин али нэгые дүүргэжэ шадаагүйшье хаа, юрэнхыдөө ойлгоһоноо хэрэглэхэ шадабаритай байхадань;
- «2» сэгнэлтэ нурагшын ойлгосо, мэдэсэ, шадабари «3» гэһэн сэгнэлтын эрилтэдэ хүрэдэггүй, һуралсалай материал муу мэдэхэ байһанда, олонхи даабарияа дүүргэжэ шадахагүйдэнь табиха.

Найруулга сэгнэхэ гол хэмжээ гэхэдэ, текстһын удха зүбөөр, удаа дараань алдангүйгөөр дамжуулга ба орфографическа алдуугүй бэшэлгэ болоно.

- «5» сэгнэлтэ текстын гол удха удаа дараалан, зүбөөр найруулан дамжуулагдахан, мэдүүлэлэй байгуулгада, үгэ хэрэглэлгэдэ алдуу гаргагдаагүй, орфографическа алдуугүйгөөр бэшэгдэһэн найруулгада табигдаха.
- «4» сэгнэлтэ текстын удха хазагайруулагдангүй бэшэгдэһэн, зүгөөр мэдүүлэл байгуулгада ба үгэ хэрэглэлгэдэ 2-3 алдуу гаргагдахан найруулгада табиha.
- «3» сэгнэлтэ текстын удха зарим тэды ондоо болгогдоһон, мэдүүлэл байгуулгада 3-4 алдуутай, 2-3 газарта буруугаар хэрэглэгдэһэн үгэ гү, али зүб бэшэлгэдэ 3-5 алдуу гаргагдахан, үгышые хаа, бүхыдэ эдэ алдуунуудтай найруулгада табиha.
- «2» сэгнэлтэ текстын удхаһаа горитойгоор ондоо болгогдоһон, шухала ушар, гол хуби орхижорхихон; мэдүүлэлэй байгуулгада 4-һөө дээшэ алдуутай; үгэ хэрэглэлгын нормоһоо ехээр хазагайрхан; шудалан үзэһэн дүримүүдтэ 6-һаа дээшэ орфографическа алдуу гаргагдахан гү, али эдэ алдуунуудые хамтадань гаргаһан найруулгада табиha.

Зохоолго сэгнэхэдэ баримталха эрилтэ

- «5» сэгнэлтэ темэдэе таруугаар бэшэгдэһэн, мэдүүлэл зүбөөр найруулагдахан, үгэ зүбөөр хэрэглэгдэһэн, орфографическа алдуугүйгөөр бэшэгдэһэн зохоолгодо табиha.
- «4» сэгнэлтэ темэдэе тааруугаар бэшэгдэһэн аад, мэдүүлэл найруулгада ба үгэ хэрэглэлгэдэ 2-3 алдуутай, 2-3 орфографическа алдуутай, үгышые хаа эдэ алдуунуудые хамтадань гаргаһан зохоолгодо табиha.
- «3» сэгнэлтэ темэһээ хазагайруулгатай байһан, 2-3 ушарта үгэ буруугаар хэрэглэһэн, мэдүүлэл буруугаар найруулан; 5-6 орфографическа алдуу гаргаһан гу, али эдэ алдуунуудые хамтадань гаргаһан зохоолгодо табиha.
- «2» сэгнэлтэ темэнь хүсэдөөр гаргагдаагүй, мэдүүлэл найруулгада ба үгэ хэрэглэлгэдэ горитойхон дутагдалтай байһан; 7-һоо дээшэ орфографическа алдуу гаргаһан гү, али эдэ алдуу хамтадань гаргаһан зохоолгодо табиha.

Раздел 7. Материально-техническое обеспечение образовательного процесса

Нэгэдэхи классай нурагшадай хэрэглэхэ номууд:

- Узэглэл. 2 хуби. 1 класс. / ОчироваЕ.Б., Очирова В.Н., Доржиева Л.Д., Аюшиева С.И. – Улаан-Удэ : «Бэлиг» хэблэл, 2012. Мушэхэн. 1 класс. / ОчироваЕ.Б., Очирова В.Н., Доржиева Л.Д., Аюшиева С.И. – Улаан-Удэ : «Бэлиг» хэблэл, 2012.

Багшын хэрэглэхэ номууд:

- Е.Б.Очирова, В.Н.Очирова, Л.Д.Доржиева, С.И.Аюшиева «Узэглэл», методическа дурадхалнууд, 1 класс
- Д.Д. Ошоров **Буряад хэлэн, уншалга, хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Буряад нургуулин программанууд, 1 – 4 классууд** Улан - Үдэ «Бэлиг» 2004
- Э.Р. Раднаев **Буряад хэлэнэй фонетикэ** Улан - Үдэ «Бэлиг» хэблэл 2007
- С.Г. Будаин Ж.Д. Жамбуева Я.Ц. Ивахинова Ц.В. Лубсанова **Буряад хэлээр текстнүүд** Улан - Үдэ «Бэлиг» 2006
- С.Ц. Содномов **Диктантнуудай суглуулбари 1 – 4 классууд** Улан - Үдэ «Бэлиг» 2002
- С.Д. Бабуев, С.С. Балагунова, Ц.Ц. Бальжинимаева, Ц.Б. Будаев, А.Н. Содномов **Буряад хэлэнэй тайлбари толи** Улаан – Үдэ Буряадай номой хэблэл 1992
- Б.Б. Батоев «Методическа заабаринууд». Улаан – Үдэ: Буряадай номой хэблэл, 1987.
- Д.Д. Ошоров «Методическа заабаринууд». Улаан – Үдэ: Буряадай номой хэблэл, 1987.

- Д.Д. Дарижапова «Диктантнуудай ба изложенинүүдэй суглуулбари».
- В.Д. Патаева «Буряад уран найхан арадай аман зохёол холбон үзэлгэ». Улаан – Үдэ, 1995
- Л.Д. Шагдаров «Буряад, ород оньһон, хошоо үгэнүүд». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 1996.
- С.А. Ошорова «Буряад аман зохёол». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2003.
- В.Б. Гомбоев «Һонирхолтой нааданууд». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2009.
- Б.Б. Лхасаранова «Буряад хэлэнэй орфоэпи». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2009.
- Д.С. Базарсадаева «Булагай эхин». Агын хэблэлэй байшан, 2003.
- В.Б-Н. Намсарайн «Буряад онтохонууд». Улаан – Үдэ: Буряадай номой хэблэл, 1988.
- В.Ш. Гулгаров «Буряад үльгэрнүүд» Улаан – Үдэ: Буряадай номой хэблэл, 1988.
- С.Д. Бабуев «Магтаал, үрээл, соло». Улаан – Үдэ: Буряадай номой хэблэл, 1995.
- С.М. Бабушкин «Буряад – ород словарь». Улаан – Үдэ, 1992
- К.М. Черемисов «Ород- буряад словарь». Улаан – Үдэ, 1988.
- Ц.Б. Будаев «Оньһон үгэ оншотой». Улаан – Үдэ: Буряадай номой хэблэл, 1988.
- Д.Д. Могоева «Тухатай болооб». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2003.
- Д.Н. Сультимов «Гуталгүй гулабхаа». Улаан – Үдэ: Буряадай номой хэблэл, 1993.
- Д.Д. Ошоров «Сасуутан ». Улаан – Үдэ: Буряадай номой хэблэл, 1988.
- У.Е. Мангутова «Сагаалганай наадан салгидаһаар...». Улаан – Үдэ: «Бэлиг», 2007.
- Д.Д. Ошоров «Табан хурган». Улаан – Үдэ: Буряадай номой хэблэл, 1997.

«ҮЗЭГЛЭЛ» Календарна-тематическа түсэблэлгэ

№ п/п	Темэ	Час	һара удэр	һурагшадай мэдэсэ, шадабари ба
1	Угай модон	1ч		Уг гарбалаа мэдэхэ, угаа хэлэжэ шадаха
2	Абяанай тэмдэгүүд	1ч		Шэнэ абьяан ба үзэгүүдтэй танилсуулха, ам хүгжөөхэ, амитадта найнаар хандалга хүмү
3	Аялган ба хашалган абьяанууд	1ч		Аялган ба хашалган абьяануудые илгаруулж аялган ба хашалган абьяануудые холбож шадабаритай болгохо
4	Гэр бүлэ	1ч		Гэр бүлэ тухайгаа хоорэжэ шадаха
5	Үдэрэй журам	1ч		Үдэрэй журамда һургаха
6	Аялган [а] абьяан ба А, а үзэг	1ч		А, аа, ай, үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьяануудые зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ һур
7	Удаан аа аялган абьяан ба үзэг	1ч		Аман хэлэлгэ хүгжөөхэ
8	Дифтонг ай, аялган абьяан ба үзэг	1ч		Ай дифтонг бэшүүлжэ, үгүүлжэ һургаха
9	Аялган [о] абьяан ба О, о үзэг	1ч		О, оо, ой үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьяануудые зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ һур
10	Удаан оо аялган абьяан ба үзэг	1ч		Эуэ абьяа зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ һургах

11	Дифтонг ой аялган абьян ба үзэг	1ч		Ой дифтонг бэшүүлжэ, үгүүлжэ хургаха
12	Түргэн у, удаан уу аялган абьян ба үзэгүүд дифтонг уй	1ч		У,уу үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хур
13	Хашалган н абьян ба Н,н үзэгүүд	1ч		Н,н үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хур
14	Хашалган м абьян ба М,м үзэгүүд	1ч		М,м үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хур
15	Хашалган л абьян ба Л,л үзэгүүд	1ч		Л,л үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хур
16	Түргэн и, удаан ии аялган абьян ба үзэгүүд	1ч		И,ии үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хур
17	Хашалган х абьян ба Х,х үзэгүүд	1ч		Х,х үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хур
18	Хашалган ш абьян ба Ш,ш үзэгүүд	1ч		Ш,ш үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хур
19	Хашалган р абьян ба Р,р үзэгүүд	1ч		Р,р үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хур
20	Хашалган г абьян ба Г,г үзэгүүд	1ч		Г,г үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хур
21	Түргэн э, удаан ээ аялган абьян ба үзэгүүд	1ч		Э, ээ абьянууды илгаруулха; зүбоор бэшэ
22	Дифтонг эй	1ч		Эй дифтонг бэшүүлжэ, зүбоор үгүүлжэ хур
23	Хашалган т абьян ба Т,т үзэгүүд	1ч		Т, т үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хур
24	Хашалган д абьян ба Д,д үзэгүүд	1ч		Д, д үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хур
25	Хашалган б абьян ба Б,б үзэгүүд	1ч		Б, б үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хур
26	Бэхижүүлгын хэшээл. Дабгалга	1ч		Гарахан үзэгүүдээ дабтаха ба бэхижүүлхэ
27	Хашалган с абьян ба С,с үзэгүүд	1ч		С,с үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хур
28	Аялган [ү], [үү], [үй] абьянууд ба үзэгүүд	1ч		ү, үү, үй абьян ба үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хургаха

29	Удаан ӨӨ аялган абьян ба үзэг	1 ч		ӨӨ аялган абья илгаруулха; зүбоор бэшэхэ,
30	Хашалган Һ абьян ба Һ үзэг	1 ч		Хашалган Һ абьян ба Һ үзэг зүбоор үгүүд хургаха
31	Удаан Ү аялган абьян ба үзэг	1ч		Ү үзэгтэй танилсуулха, хэлэлгэ хүгжөөхэ, үгүүлжэ, бэшүүлжэ хургаха
32	Хашалган 3 абьян ба 3,3 үзэгүүд	1ч		3,3 үзэгтэй танилсуулха, хэлэлгэ хүгжөөхэ, үгүүлжэ, бэшүүлжэ хургаха
33	Хашалган Ж абьян ба Ж,ж үзэгүүд	1ч		Ж,ж үзэгтэй танилсуулха, хэлэлгэ хүгжөөхэ, зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хургаха
34	Хашалган К абьян ба К,к үзэгүүд	1 ч		К,к үзэгтэй танилсуулха, хэлэлгэ хүгжөөхэ, зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хургаха
35	Түргэн Я, удаан Яа аялган абьян ба үзэгүүд	1 ч		Я, яа үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ хүгжөөхэ, зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хургаха
36	Түргэн Ё, удаан Ёо, ёо аялган абьян ба үзэгүүд	1 ч		Ёо, ёо абьянууды илгаруулха; зүбоор бэшэхэ,
37	Түргэн Е, удаан Еэ, еэ аялган абьян ба үзэгүүд	1 ч		Е,Еэ,еэ үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ хүгжөөхэ, абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хургаха
38	Түргэн Ю, удаан Юу, юу аялган абьян ба үзэгүүд	1 ч		Ю, юу үзэгтэй танилсуулха, хэлэлгэ хүгжөөхэ, абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хургаха
39	Хашалган В абьян ба В,в үзэг	1ч		В,в абья илгаруулха; зүбоор бэшэхэ, үгүүлжэ
40	Хашалган П абьян ба П,п үзэгүүд	1 ч		П,п абья илгаруулха; зүбоор бэшэхэ, үгүүлжэ
41	Хашалган Ф абьян ба Ф,ф үзэгүүд	1 ч		Ф,ф үзэгтэй танилсуулха, хэлэлгэ хүгжөөхэ, зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хургаха
42	Хашалган Ч абьян ба Ч,ч үзэгүүд	1 ч		Ч,ч үзэгтэй танилсуулха, хэлэлгэ хүгжөөхэ, зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хургаха
43	Хашалган Ц абьян ба Ц,ц үзэг	1 ч		Ц,ц абья, үзэг илгаруулха; зүбоор бэшэхэ, үгүүлжэ
44	Хашалган Щ абьян ба Щ,щ үзэгүүд	1 ч		Щ,щ абья, үзэг илгаруулха; зүбоор бэшэхэ, үгүүлжэ
45	ЗӨӨлэн тэмдэг Ъ. Хатуу тэмдэг Ъ	1 ч		Ъ,ъ үзэгүүдтэй танилсуулха, хэлэлгэ хүгжөөхэ, абьянууды зүбоор үгүүлжэ, бэшүүлжэ хургаха
46	Буряад арадай ёно заншалнууд. Табан хушуу мал	1ч		Урданай сагай, уг гарбалайнгаа сахиж заншалнууды мэдэхэ
47	Морин тухай	1 ч		Морин тухай мэдэсэ
48	Сурхарбаан	1 ч		Сурхарбаан тухай мэдэсэ
49	Сагаалган	1 ч		Сагаалган тухай мэдэсэ

50	Дүн гаргалгын хэшээл	1 ч		Дабталга ба бэхижүүлгэ
51	«Үзэглэл» дабталга	1 ч		Түргэн ба удаан аялгануудыг илгаруулха; з
52	Д. Могоева «Сэсэгмаа»	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хүгжөөхэ.
53	У, у абяануудай илгаа	1		У, у абяануудыг илгаруулха; зүбоор бэшэхэ.
54	Ц-Д. Дондокова «Миний тоодэй» Д. Хилтухин «Һархяаг»	1		Шүлэг уран гоеор, бүхэли үгэнүүдээр унш харюусажа һураха
55	Д.Ошоров «Зүгышые хүндэ тухатай»	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хүгжөөхэ.
56	М. Ильин «Хүрьһэн» В, ф хашалган үзэгүүдэй илгаа	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хүгжөөхэ. В, ф хашалгануудтай үгэнүүдыг зүбоор үгү
57	Ц, ч, щ хашалганууд	1		Ц, ч, щ хашалган үзэгүүдыг дабтаха, үгэн зүбоор бэшэхэ.
58	Буряад алфавит	1		Буряад алфавит дабтаха; үзэгүүдыг алфавит бэшэхэ, зүбоор үгүүлхэ.
59	Эрэ, эмэ, эрсэ аялганууд Д. Мижидон «Үбэл»	1		Эрэ, эмэ, эрсэ аялгануудыг илгаруулха элирүүлхэ. Шүлэг уран гоеор, бүхэли үгэнүүдээр унш харюусажа һураха
60	«Саһан», «Баабгай»	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хүгжөөхэ.
61	«Шоно ба шандаган» онтохон	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хүгжөөхэ.
62	Сагаалган - һайхан сэдхэлэй һайндэр	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хүгжөөхэ.
63	Арбан хоёр жэлнүүд Ж. Юбухаев «Сээр»	1		Шүлэг уран гоеор, бүхэли үгэнүүдээр унш харюусажа һураха
64	Ц-Д. Дондокова «Эхэ орон» Э. Дугаров «Сэрэгшэ болохо гүб?»	1		Шүлэг уран гоеор, бүхэли үгэнүүдээр унш харюусажа һураха
65	С.Содномов «Хабар» Сэсэгүүд тухай шүлэгүүд	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хүгжөөхэ. Шүлэг уран гоеор, бүхэли үгэнүүдээр унш харюусажа һураха
66	Д. Ошоров «Шубуудай аша туха». Э. Манзаров «Муу амата»	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хүгжөөхэ.
67	Г. Дашабылов «Мартын найман»	1		Шүлэг уран гоеор, бүхэли үгэнүүдээр унш харюусажа һураха
68	Д. Ошоров «Эжын һайндэр»	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хүгжөөхэ.
69	Д. Ошоров «Зураг»	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хүгжөөхэ.

70	Ш. Нимбуев «Гурбан нүхэд»	1		Шүлэг уран гоеор, бүхэли үгэнүүдээр уншиж харюусажа хураха
71	Б. Санжин «Аягүй ушар»	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хугжоохэ.
72	Л. Толстой «Янахан»	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хугжоохэ.
73	А. Жамбалон «Хүршын хүбүүхэн»	1		Шүлэг уран гоеор, бүхэли үгэнүүдээр уншиж харюусажа хураха
74	А. Тороев «Табан хурган»	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хугжоохэ.
75	Диктант	1		Гарахан дуримуудээ шалгаха
76	Алдуугаа заһалга. А. Тороев «Ажалша тоншуул»	1		Алдуугаа заһажа хураха; Зүбоор, бодолтойгоор, уранаар уншаха; Мэдүүлэлэй һүүлэй интонаци сахижа шадаха
77	«Хуурша хүбүүн» (онтохонһоо хэһэг)	1		Зүбоор, бодолтойгоор, уранаар уншаха; асуудалнуудта зүбоор харюусажа шадаха
78	Д. Ошоров «Һургаалтай хүбүүн»	1		Багшын хүтэлбэри доро текст хубинуудта хураха
79	Гэсэр Богдо хүбүүн. Мориной соло дуудалга	1		Уншаһан юумэнэйнгээ гол удха элирүүлхэ;
80	Онһон үгэнүүд	1		Нэгэ жэгдээр, уранаар, бүхэли үгэнүүдээр уншаха;
81	Таабаринууд	1		Нэгэ жэгдээр, уранаар, бүхэли үгэнүүдээр уншаха;
82	«Будамшуу» (онтохонһоо хэһэг)	1		Зүбоор, бодолтойгоор, уранаар уншаха; асуудалнуудта зүбоор харюусажа шадаха
83	Баабгай жэрхи хоёр (онтохон)	1		Зүбоор, бодолтойгоор, уранаар уншаха; Мэдүүлэлэй һүүлэй интонаци сахижа шадаха
84	Үгэ таһалжа бэшэлгэ	1		Үгэ үгэнүүдээрнь таһалжа, нэгэ мүроо, бэшэлгэ;
85	Ганса үетэй үгэ	1		Ганса үетэй үгэ таһалжа болохогүй;
86	Р-Х. Очирова «Буряад орон»	1		Зүбоор, бодолтойгоор, уранаар уншаха; асуудалнуудта зүбоор харюусажа шадаха
87	Байгал далаймнай хэтэдээ мүнхэ байг!	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хугжоохэ.
88	Зунай саг	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хугжоохэ.
89	Ямар аялгануудые таһалаад, орхижо, нүүлгэжэ болохоб?	1		Аа, ай, оо, ээ, уу, уй, ии, яа, еэ, ёо, юу, таһалаад, орхижо, нүүлгэжэ болохо.
90	Бэхижүүлгын даабаринууд	1		Үгэнүүдые таһалжа нүүлгэжэ бэшэхэ дадал
91	Диктант	1		
92	Л. Шагдаров «Ая ганга»	1		Зүбоор, бодолтойгоор, уранаар уншаха; асуудалнуудта зүбоор харюусажа шадаха
93	Д. Улзытуев «Эрьсэ»	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хугжоохэ.
94	Зунай амаралта	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хугжоохэ.
95	Асуужа хэлэһэн мэдүүлэл	1		Асуужа хэлэһэн мэдүүлэл тухай ойлгосо; мэдүүлэл зохёожо хураха;
96	Д. Улзытуев «Сэсэг малгай»	1		Зүбоор, бодолтойгоор, уранаар уншаха; асуудалнуудта зүбоор харюусажа шадаха

97	Д. Мижидон «нурагшадай уялга»	1		Алдуугүйгоор, зүбоор, бүхэли үгэнүүдээр хэлэлгэ хүгжоохэ.
98	Шангадхаһан мэдүүлэл	1		Шангадхаһан мэдүүлэл тухай ойлгосо; Мэдүүлэлнүүдэй илгаа.
99	Абтаһан үгэнүүд	1		Абтаһан үгэнүүд тухай ойлгосо; Абтаһан үгэнүүдые илгаруулха, зүбоор бэш
100	Шалгалтын диктант	1		Гараһан дүримүүдээ шалгаха
101	Алдуугаа заһалга. Дабталга	1		Алдуугаа заһажа нураха.
102	Ноосэ хэшээл	1		Жэл үзэһэноо дабтан бэхижүүлхэ

Аннотация

к рабочей программе по бурятскому языку 1 класс

1 ангида түрэлхи хэлэ үзэхэ тобшо тайлбари иимэ журамшуулһан баримта бэшэгүүд дээрэ үндэһэлнэ:

- Закон Российской Федерации» Об образовании" ФЗ РФ № 273 от 29.12.2012 г.;
- Закон Республики Бурятия "Об образовании" № 240-V от 13.12.2013 г.;
- Приказ Минобрнауки «Об утверждении и введении в действие федерального образовательного стандарта начального общего образования» № 373 от 06.10.2009;
- Приказа Минобрнауки РФ от 26 ноября 2010 г. № 1241 «О внесении изменений в федеральный государственный образовательный стандарт начального общего образования, утвержденный приказом Министерства образования и науки Российской Федерации»;
- Примерная основная образовательная программа начального общего образования, одобренной решением федерального учебно-методического центра (протокол № 1/15 от 08.04. 2015 г.);
- Содномов С.Ц, Жамбалова Д.П., Дулмаева Б-Х,О:2-4-дахи класс. - Улаан – Үдэ, «Бэлиг» хэблэл, 2011 он; Буряад Республикын Нуралсалай болон эрдэм ухаанай министерство баталһан; Буряад хэлэндэ 3 саг үгтэнэ.